

Evangelisten, herders en leraars – deel 4

ORDE EN TUCHT

Genade regeert. Daarom kunnen de heiligen niet zomaar hun eigen gang gaan door te leven in hun zonden en krenkingen, maar worden zij getuchtigd op verschillende manieren en door verschillende instanties. En dat voor hun welzijn (1Kor.11:32). Hymeneus en Filetus werden zelfs overgegeven aan de Satan, *opdat zij zouden leren niet meer te lasteren* (1Tim.1:20). Vooral in Paulus' latere persoonlijke brieven, geschreven tijdens zijn gevangenschap te Rome, neemt tucht een prominente plaats in. De reden waarom hij daarover zo nadrukkelijk schrijft, ligt voor de hand. Het huidige beheer zal, net als alle andere, eindigen in mislukking. De laatste dagen zijn gevaarlijk. Slechte mensen en bedriegers gaan van kwaad tot erger; zij misleiden en worden misleid (2Tim.3:1-13). Daarom is de noodzaak van tucht vandaag de dag groter dan ooit tevoren. Bovendien zijn er veel meer mensen die tuchtiging nodig hebben.

Dit artikel had eigenlijk al lang geleden geschreven moeten worden. Als de waarheid over Gods orde en tucht in de gemeente eerder bekend was geweest, zou dat misschien een aantal pijnlijke ervaringen hebben voorkomen. Dat die er zijn geweest, toont des te meer de noodzaak van deze studie aan. Wij bidden, dat God hierdoor de vreselijke gevolgen van de afwijkingen van Zijn orde in de uitgeroepen gemeente zal willen beperken. Deze maken de mensen die Hij heeft gegeven om haar te leiden tot een aanfluiting. Verdrietig genoeg zijn de heiligen zozeer verdeeld en verstrooid door hun afwijkingen van Gods orde en door hun afwijking van Zijn tucht, dat zelfs de zwakste poging om meer op één lijn met Zijn wil te komen schipbreuk lijdt. Degenen die erover beslissen, worden zozeer misleid door sentimenten, vooroordelen en door de Tegenstander, dat zij ingaan tegen de goddelijke voorschriften in Zijn Woord.

Bij de bêma zal alles worden bepaald door *Christus* en *God*. De mens zal daar niet oordelen. Daarom is nu alle tucht in handen van de *oudsten*, die door hun leeftijd en ervaring met de handelwijze van de Tegenstander door God zijn toegerust tot '*opziener*' om te vermanen en te herstellen. Mijn jarenlange ervaring heeft mij geleerd hoe wijs deze schriftuurlijke instelling is. De Tegenstander (en vele heiligen zeggen hem dat na) geeft de voorkeur aan leiderschap door jongeren (hoe oud zij ook maar zijn), vooral door nieuwelingen, die in hun onschuld hem volgen en daarbij menen, dat zij door de Heer geleid worden. Als hun ideeën geen succes hebben of tegenwerking ondervinden - wat normaal is als de lijn van Paulus wordt gevolgd, menen zij, dat het niet de weg van de Heer is. Daarom zijn zij niet geschikt voor het opzienschap, totdat ook zij, door testen en beproeving, in staat zijn de krijgslisten van de machten van het kwaad te onderscheiden en ermee af te rekenen. Het oordeel van de '*oudsten*' kan worden uitgedrukt in termen, die bij anderen veroordeeld zouden moeten worden. Het is geen schimpen, als zij met hun woorden wonden slaan, want dat gebeurt op last van God. Het is te vergelijken met de overheid: zij moet op last van God en als Zijn dienaar de boosdoener straffen, terwijl de burger juist geen eigen rechter mag spelen

LEER IS NIET DE BASIS VOOR BROEDERLIJKE GEMEENSCHAP

Leerverschillen zijn niet bepaald bevorderlijk voor broederlijke gemeenschap, maar de Schrift geeft ons op grond hiervan geen rechtvaardiging om iemand *buiten te sluiten*. De zwakke in het geloof moeten wij juist tot ons nemen en helpen

(Rom.14:1). Zelfs Hymeneus en Filetus (2Tim.2:17), die het geloof van sommigen afbraken met hun bewering dat de opstanding reeds had plaatsgevonden (een fundamentele dwaling), werden niet uitgesloten. In een dergelijk geval moeten wij ons *zuiveren van de dwaling*, maar niet van de persoon. Deelgenootschap in dienstbetoon is iets anders dan broederlijke gemeenschap als heiligen. Daarin moeten wij, om samen te werken in het werk van de Heer, tot op zekere hoogte overeenstemming bereiken. Maar: er is geen grond om een einde te maken aan de broederlijke gemeenschap met diegenen die delen van de Schrift geloven die gewoonlijk worden verworpen of worden geïnterpreteerd volgens de dogma's van het christendom.

Broederlijke gemeenschap hangt af van *gedrag*, niet van leer. Zoals wij elders hebben laten zien, werden degenen die de opstanding ontkenden niet buitengesloten, maar: de immorele werd wel overgegeven aan de Satan (1Kor.5:5). Wij kunnen dus broederlijke gemeenschap hebben met wie van ons verschilt in leer, maar wij moeten ons onttrekken aan elke broeder, die *onorde(nte)lijk wandelt*. Wij moeten *niet omgaan* met wie niet wil werken (2Tess.3:6,14). Van degene die zich te buiten gaat aan onheilig, leeg geklets moeten wij *afstand nemen* (2Tim.2:16). Broederlijke gemeenschap is iets praktisch en hoort daarmee meer bij het gebied van de '*oudste*' dan bij dat van de '*leraar*' of '*herder*'.

Doordat de liefde van God in onze harten is uitgestort, hebben wij een diep verlangen naar gemeenschap met allen die van Hem zijn en zijn wij geneigd bij medegelovigen veel door de vingers te zien, dat ons aanstoot geeft. Liefde is vriendelijk en geduldig en verdraagt zaken die in andere gevallen de band zou breken die ons samenbindt. Maar zoals de liefde van een vader voor zijn enige zoon kan ontaarden, zodat de vader hem de nodige tucht ontzegt en verwerpt en de zoon onuitstaanbaar van karakter wordt, zo kunnen ook wij onbewust *onze medeheilige schaden door de tucht die God in Zijn Woord heeft voorgeschreven te negeren*. In onze gedegenereerde tijd is het uiterst lastig geworden om in zulke gevallen naar de Schrift te handelen, omdat die houding bijna zeker door anderen wordt misverstaan en uitgelegd als liefdeloosheid. Of men ziet een ander, onwaardig motief achter dit handelen.

LEIDING GEVEN IN GODS OPENBARING

Er bestaan verschillende soorten heerschappij. Sommige zijn gebaseerd op de natuur, zoals het vaderschap, andere op tijd. Politieke heerschappij is kunstmatig. Zij ontstond pas na de zondvloed en zal ophouden te bestaan bij de voleinding. Maar andere vormen blijven bestaan. God zal als *Vader* alles in allen zijn. Vaderschap is gebaseerd op verwekking. Kinderen moeten gehoorzamen. '*Oudste*' zijn is gebaseerd op *leeftijd*. Niemand kan '*oudste*' worden, voordat hij de ervaring heeft, die slechts komt met de jaren. Dit is in *Gods orde* een *essentiële kwalificatie* om leiding te kunnen geven onder de heiligen. Zelfs in de politiek kunnen wij de wijsheid hiervan zien. Salomo's zoon verwierp de raad van de ouderen en volgde de raad van de jongeren. Gevolg: het uiteenvallen van het koninkrijk. Zo ontstaan ook vandaag de dag afsplitsingen. Jongeren denken, dat zij het beter weten dan de ouderen. Helaas! De meerderheid volgt hen vaak rechtstreeks de val in, die Satan heeft klaargezet.

In deze tijd van verval kunnen wij het goddelijke ideaal slechts benaderen. Sommige kleine samenkomsten waar God wordt vereerd en Zijn Woord gesproken, zijn zo

klein, dat niemand volledig is toegerust in alle bijzonderheden voor de functie van 'opziener'. Maar ook 'oudste' zijn zelf is relatief. Er is geen onbuigzame regel, dat een man erg oud moet zijn. Er is geen leeftijd vastgesteld, zoiets als 65+ of zo. De oudste man is misschien niet erg oud, maar hij is niettemin 'oudste', als hij ouder is dan de rest. In geen geval wordt een 'oudste' dat, omdat hij door de leden van de ekklesia wordt gekozen. Zij hebben immers niet de macht aan zijn leeftijd of ervaring iets toe te voegen. Zoals God in de vroege dagen zijn apostelen uitzond om 'oudsten' aan te stellen, zo maakt Hij gewoonlijk duidelijk wie geschikt is voor de functie door hem toe te rusten met tenminste enige van de vereisten, die de ideale 'oudste' zou moeten bezitten.

'Oudsten' zijn 'opzieners' in de uitgeroepen gemeenten (Titus 1:5,7). Wie ideaal leiding geven, moet dubbele eer toegekend worden, in het bijzonder degenen die zich belasten met het woord en het onderricht. Omdat zij in het bijzonder bloot staan aan de aanvallen van de Satan, mag geen beschuldiging tegen hen worden geuit, tenzij er twee of drie getuigen zijn (1Tim.5:17-19). Geen pasbekeerde of jongere, onervaren man kan 'oudste' zijn, opdat hij niet in het oordeel van de Tegenstander valle (1Tim.3:6). Hieruit wordt duidelijk, dat God oudere mannen de taak heeft gegeven de orde onder de heiligen te bewaren en dat het de plicht van allen is zich te onderschikken aan het opzienschap van de 'oudsten'. Alles wat hiervan afwijkt, is *onordelijk*. Geen jongere man moet de functie opeisen.

OPPOSITIE VAN HEMELSE GEESTEN

Orde in de paulinische ekklesia's wordt grotendeels bepaald door de strijd met de geestelijke machten van boosheid, die voortdurend bezig zijn de ekklesia's tegen te werken en te vernietigen. Daarom staan deze onder leiding van mannen, niet van vrouwelijke oudsten en niet van pasbekeerden.

Om die reden kan niet iedere man in de ekklesia leiding geven, maar slechts de oudste mannen. Het is onwaarschijnlijk, dat Adam God nogmaals op dezelfde manier zou hebben gekrenkt. Zijn *ervaring* zou hem hebben geholpen de volgende keer niet op de toenaderingspogingen van de Tegenstander in te gaan. Zo is het ook in de ekklesia. De krijgslisten die de machten van de duisternis gebruiken, zijn over het algemeen heel anders van aard dan een pasbekeerde zou verwachten. Zijn zelfvertrouwen is nog niet aangetast door ontmoetingen met een vijand, die hem superieur is in tactische vaardigheden. Juist wat heel goed en wenselijk lijkt, kan het aas vormen, dat tot ongehoorzaamheid leidt. Slechts langdurige oefening leert een mens de verleiding te vermijden. Vaak worden, in plaats van zich strikt te houden aan de Schrift, middelen en methodes gekozen die veelbelovend lijken. Het leven wordt verkozen boven dood met Christus, het succes boven mislukking met Paulus.

Net als bij Eva komt de verleiding niet door middel van hetgeen weezinwekkend is en geen beloften in zich draagt, maar juist door zaken die schitterende vooruitzichten bieden en door aantrekkelijke methodes. Het *geestelijke* en *verstandige* wordt vervangen door het *zielse* en *sensationele*. Het huidige 'christendom' is daar bij uitstek een voorbeeld van. Het *gevoel* wordt bevredigd met licht en geluid, met smaak en vermaak, dingen die de geest meer afleiden dan opbouwen. Sacramenten en ceremoniën vervangen geloof en ware verering. Voor de wereld is zo'n "kerk" aantrekkelijk en de kerk wordt de wereld ingezogen. Omdat zij zichzelf niet onder tucht hield, wil zij nu zelfs de wereld regeren.

OVERWEGINGEN VOOR OUDSTEN

Het is duidelijk dat vooral wie leiding geeft in een ekklesia, doelwit wordt van de aanvallen van de Tegenstander. Jongeren vormen daarbij een makkelijk doelwit. Zo iemand kan misleid worden door te doen wat hem het beste *lijkt*, terwijl hij de wil van Satan uitvoert (1Tim.3:6). Zelfs wanneer hij ouder is en in enige mate over andere wenselijke kwalificaties beschikt, zal de Tegenstander pogen hem te belasteren en zo de hele ekklesia te schaden. Omdat hij aan bijzondere gevaren blootstaat, worden voor hem bijzondere beveiligingsmaatregelen getroffen om hem af te schermen voor aanvallen. Tegen hem mag niet opvliegend worden gedaan, maar hij moet worden toegesproken als een vader (1Tim.5:1). Om hem te beschermen tegen een heel gebruikelijke strategie van de vijand, mag niemand zelfs ook maar instemmen met een beschuldiging tegen hem, zonder dat er twee of drie getuigen zijn (1Tim.5:19). Natuurlijk kan niemand er zelfs maar één tegen hem uiten, voordat er afdoende en geloofwaardig bewijs is. *Gehoorzaamheid aan dit woord zou veel ellende besparen.*

LERAREN GEEN OUDSTEN

Onderricht geven is totaal iets anders dan 'opziener' zijn. Het is gebaseerd op kennis van de Schriften, niet op leeftijd of ervaring. Timoteüs kon geen 'oudste zijn', maar hij werd afgevaardigd om te onderwijzen, niemand mocht zijn jeugd minachten (1Tim.4:12). Deze twee functies zijn duidelijk onderscheiden, maar kunnen gecombineerd zijn (1Tim.5:17). Kennis van Gods Woord en Zijn wegen gevoegd bij ruime ervaring is de beste combinatie.

OUDSTEN GEEN APOSTELEN

Alleen 'apostelen' staan boven 'oudsten'. [N.B.: Apostelen zijn er niet meer. Oudsten van de ene ekklesia kunnen niet heersen over oudsten van een andere ekklesia. En oudsten dienen niet te heersen over oudsten.] Om over 'oudsten' te heersen is een bijzondere opdracht van de Heer noodzakelijk. Behalve op verzoek moet niemand van buitenaf (uit een andere ekklesia) zich met hun zaken bemoeien. Niettemin moeten 'oudsten' de 'oudsten' van andere ekklesia's waarschuwen voor gevaren die dreigen of voor iemand die problemen zoekt of scheuring kan veroorzaken, uiteraard begeleid door bewijs, zonder echter bevoegdheid over hen op te eisen.

De ideale orde in een samenkomst, die afhangt van alle heiligen die in een bepaalde plaats zijn uitgeroepen, kan in deze dagen van verval slechts bij benadering worden bereikt. Als een handjevol mensen van een ekklesia wordt uitgeroepen om het Woord te bestuderen, is dat niet de ekklesia van die plaats, maar slechts een studiegroep. Als een voorzover zo'n groep onderdeel uitmaakt van de ekklesia, moet die zich houden aan de regels van die ekklesia. Nooit zou er meer dan één ekklesia in een plaats moeten zijn. Er bestaat geen duidelijker afwijking van Gods orde dan het houden van twee of meer samenkomsten op dezelfde tijd, die niet worden veroorzaakt door fysieke omstandigheden als afstand of andere barrières. Eén van hen veroorzaakt dan verdeeldheid in het lichaam van Christus en verwerpt Gods tucht. Dat is een schande. Wie een dergelijke situatie verdedigt en er niet door beschaamd wordt, is verstrikt in de netten van de Satan.

VERMIJD DE ZELFZUCHTIGEN

God is een veel beter vertaler van de wegen van de liefde – echte, ongehuichelde, geestelijke liefde – dan wij dat zijn. Voor Hem zijn liefde en het vermijden van de

zelfzuchtigen absoluut niet onverenigbaar in de laatste dagen. Wij moeten bedenken, dat zelfzucht niet anders is dan een milde vorm van de vergoddelijking van de mens. Dat is de grootste zonde van de eindtijd, wanneer de zoon der verwoesting aan zich laat zien, dat hij God is. Een wijs vader oefent zijn kinderen erin niet zelfzuchtig te zijn door een egocentrisch kind *voor zijn bestwil* zijn gunst te onthouden. Op dezelfde manier vraagt God ons ook om afstand te nemen van degenen, die meer vriend van hun eigen genot zijn dan vriend van God (2Tim.3:5). Al in de dagen van Paulus moest hij aan de Tessalonicenzen schrijven, dat allen hun eigen belang zochten en niet dat van Christus Jezus. Timotëus leek hierop een welkome uitzondering, want hij was *oprecht* bezorgd om hun welzijn (Fil.2:20,21). Als de situatie toen al zo was en zelfzucht een bijzonder teken is van de laatste dagen, wat kunnen wij nu dan nog verwachten?

Meestal wordt tucht toegeschreven aan gebrek aan liefde. Ongetwijfeld hielden Paulus en Timoteus zich aan deze aansporingen. Waren zij liefdeloos? Absoluut niet! Hun liefde was juist *oprecht, ongehuicheld*, niet alleen maar gebaseerd op sentimentele sympathie. Die liefde veroordeelde niet het kwaad, maar handelde om het te corrigeren en te genezen. Echte liefde is niet suikerzoet. Zij moet worden getoetst om te zien of zij overeenstemt met Gods wil, want Hij is liefde, welke weg Hij ook gaat.

ONBETROUWBAAR EN INCOMPETENT

Ik heb een overweldigend verlangen de waarheid, die is ontdekt door ons onderzoek van de Schriften, met *iedereen* te delen die een oor heeft om te horen. Maar ik kan het niet toevertrouwen aan *leraren*, die niet *betrouwbaar* of *competent* zijn. In het verleden heb ik dat geprobeerd, want hoe kan ik weten of iemand betrouwbaar is, totdat hij is beproefd, of: dat iemand competent is, voordat hij op de proef is gesteld? Dus werd ik gedwongen, zowel door Paulus' opdracht aan Timotëus (2Tim.2:22) als door slechte ervaringen, om mij terug te trekken van wie blijkbaar onbetrouwbaar waren of incompetent. De eerste kan de waarheid kennen, maar door stress of omstandigheden niet in staat zijn erop te blijven staan. De laatste leert altijd zonder ooit tot erkenning van de waarheid te komen. Beiden kunnen iets van de waarheid geven, maar zullen uiteindelijk meer kwaad dan goed doen.

TUCHT DOOR OUDSTEN

Tot hier toe hebben wij tucht besproken met betrekking tot ons eigen handelen t.o.v. een overtreder. Wij moeten de zelfzuchtigen mijden evenals zinloze controverses en zinloze vragen. Wij moeten gemeenschap zoeken met hen die een rein hart hebben, met betrouwbare en capabele leraren. Als ons wordt gezegd dat wij de lasteraar uit de ekklesia moeten zetten, wie is dan bevoegd om een dergelijke daad te stellen? Het zou gemakkelijk tot misbruik kunnen leiden, als iedereen die een wrok tegen iemand had, deze van laster kon beschuldigen om zo van zijn aanwezigheid af te komen. In de tijd dat de Schrift werd geschreven, kon dat niet gebeuren, omdat dergelijke zaken altijd in handen waren van de oudere leden van een groep mensen. Als er vele '*oudsten*' waren, namen diegenen het *opzienschap* op zich, die qua kwalificaties en ervaring boven de anderen uitstaken. Een '*herder*' *hoedt* de schapen en een '*leraar*' *onderwijst* hen. Geen van beiden heeft gezag over hen vanwege zijn functie. Uitsluitend, wanneer zij óók '*oudste*' zijn, zijn zij bevoegd om tucht in te zetten. Maar zelfs indien iemand gekwalificeerd is, hoeft hij niet noodzakelijkerwijs op te treden.

Van het begin van de natie af kregen de 'oudsten' van Israël een plaats in hun raden. Toen Mozes naar Egypte ging om Israël te verlossen, riep hij de 'oudsten' bijeen en handelden zij samen met hem. Zij behielden deze plaats de hele geschiedenis en worden genoemd in bijna alle boeken van de Hebreeuwse Schriften. Hetzelfde geldt voor de latere Griekse openbaring. Zelfs toen Israël werd geregeerd door anderen, behielden de 'oudsten' in de tijd van onze Heer een vooraanstaande plaats. Vierentwintig van hen zullen zitten op tronen in het visioen van de Apocalyps (Openb.4:4). Maar in Paulus' vroege en volkomenheidsbrieven zijn zij onzichtbaar, hoewel wij weten, dat zij in de door hem gestichte ekklesia's aanwezig waren. Hij riep immers zelf de 'oudsten' van de ekklesia te Efeze tot zich (Hand.20:17). En in Timoteüs en Titus geeft Paulus ons alles wat wij, wat hen en hun functie betreft, moeten weten (2Tim.5:1,17,19; Tit.1:5). Deze instructies zijn gegeven, *nadat* de waarheid voor onze tijd was geopenbaard.

Door de Schrift heen genieten 'oudsten' bijzondere achting en wordt hun de eerste plaats in verschillende raden gegeven. Ook volgens Paulus komt, als hij aan Timoteüs schrijft, de oudere een bijzondere mate van respect toe. Hij schrijft dat tegen een oudere niet opvliegend mag worden gedaan, maar dat hij moet worden toegesproken als een vader (1Tim.5:1).

'Oudsten' moeten worden geëerd, in het bijzonder als zij *ideaal* leiding geven en zich belasten met het Woord en het onderricht (1Tim.5:17). Hier wordt ons getoond hoe de orde in een ekklesia wordt gehandhaafd en tucht wordt uitgevoerd. De uitgeroepen gemeente is geen democratische vergadering, waarin de jongere en onervarene even veel recht heeft als de oudere en wijze. Zoals in een familie de vader leiding geeft, zo geven in de ekklesia de 'oudsten' leiding. Tucht is in hun handen. *Zij* alleen kunnen bepalen of een broeder onordelijk wandelt en dit oordeel vellen. *'Als iemand niet wil werken, laat hem dan ook niet eten'* (2Tess.3:6-15). Als zo'n oordeel in die tijd door de *oudsten* werd geveld, zou niemand het in zijn hoofd halen ongehoorzaam te zijn. Maar in onze tijd hebben de heiligen alle gevoel voor juiste onderschikking verloren en menen, dat het heel gepast is de oudsten te negeren en juist degene die weggedaan is te gehoorzamen. Dat is de tijdgeest. En de kerk volgt liever de wereld dan het Woord.

Wij kunnen niet zeggen: 'Ik wil de Heer gehoorzamen, maar niet mijn vader of de overheidsdienaren of de oudsten', want zij zijn ingesteld door God en *weigeren je aan hen te onderschikken is weigeren je aan God te onderschikken*.

De reden dat een *oudste* - die zich belast met het Woord - speciale erkenning wordt gegeven, is dat hij beter is toegerust dan gewoonlijk, omdat hij veel kennis geniet van Gods openbaring. Niets geeft zoveel wijsheid en voorkomt vooroordelen als (harte-) kennis van Gods Woord. Het is van zo iemand, niet van een jongere man, dat de schrift zegt: *'Gij zult een dorsende os niet muilbanden'* (Deut.25:4) en: *'De werker is zijn loon waard'* (Luk.10:7) Als een man oud is en belast met het Woord, kan het zijn, dat hij niet langer kan werken voor zijn levensonderhoud, dus, indien noodzakelijk, aanspraak kan maken op vergoeding.

Orde en tucht is geen gemakkelijke zaak. Net zoals in de wereld is het zich niet willen onderschikken aan de orde van de dag. Een man die boven een bepaalde leeftijd komt, kan amper meer een baan bemachtigen. In plaats van gebruik te maken van zijn vakmanschap en wijsheid, verbant men hem naar een kaartenbak. Onder de heiligen, bij wie ervaring en wijsheid met het oog op de *'gevaarlijke tijden'*

net zo nodig zijn, zien we hetzelfde. Dezelfde brieven die deze '*gevaarlijke tijden*' voorzeggen, verschaffen ook het middel om in moeilijke situaties te voorzien, nl.: orde en tucht door '*oudsten*'. Wat God ter ondersteuning geeft, komt door Zijn wil te kennen en zich te onderschikken aan Zijn dienaren. Het gaat erom ons aan Zijn woord te houden!

A.E. Knoch

(vertaling en bewerking van het artikel *Order and Discipline*, uit: *Unsearchable Riches*, XXXIX, p.155-166)

